

Razred: 1.- 4. razred osnovne škole Nastavna jedinica: Kršćanska obitelj

Ciljevi:

- učenici znaju odrediti svoju ulogu u obitelji (1.-2. razred osnovne škole)
- učenici znaju prepoznati vrijednote kršćanske obitelji (3.-4. razred osnovne škole)

Zadaci:

- učenici se kroz biblijske citate upoznaju s obiteljskim vrijednostima
- prepoznavanje postupaka koji ugrožavaju odnose u obitelji
- učenici preuzimaju dužnosti i obveze u obitelji

Metodički sustav:

- Interpretativno-analitički s elementima stvaralačkog

Oblici rada:

- pojedinačni, frontalni

Nastavne metode

(metode rada, metodički postupci):

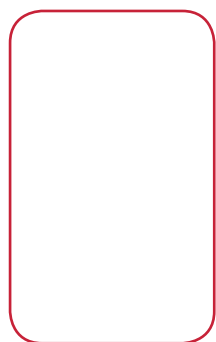
- meditativno čitanje
- interpretativno čitanje
- vođeni razgovor
- usmeno izražavanje
- pismeno izražavanje
- likovno izražavanje
- rješavanje radnih listića
- opisivanje i promatranje

Mediji komuniciranja:

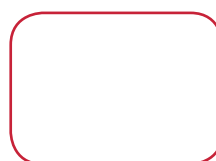
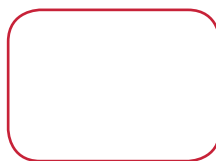
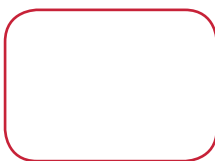
- vjeronaučni udžbenik „Za stolom ljubavi i pomirenja 3“
- novozavjetni tekstovi
- kreda
- ploča
- spužva
- bilježnice
- olovke
- bojice
- radni listići
- bijelo platno ili hamer papir
- debeli tamniji markeri-flomasteri za pisanje po platnu i kartonu

Plan ploče:

1. - 4. razred osnovne škole

Kršćanska obitelj

Isus nas uči:

- Slušajte i poštujte svoje roditelje u Gospodinu, da vam bude dobro na zemlji.

Izvori za pripremanje nastavnika:

- Vjeronaučni udžbenik „Za stolom ljubavi i pomirenja 3“
- Katekizam Katoličke crkve
- Mali religijski rječnik
- Planiranja nastavnih satova prema HNOS-u
- Biblija - NZ
- Internet

Izvori za pripremanje učenika:

- Vjeronaučni udžbenik „Za stolom ljubavi i pomirenja 3“

II.

Globalna struktura sata

1. Molitveni početak
2. Motivacija
 - a) obiteljsko stablo
 - b) dinamika obitelji
3. Najava teme
4. Prvi susret s biblijskim citatima
5. Izražavanje prvih dojmova
6. Interpretacija u užem smislu
7. Sinteza
8. Aktualizacija
9. Molitveni završetak
10. Domaća zadaća

1. Molitveni početak

- Na početku ćemo se pomoliti. Pročitat ću molitvu naslova „OBITELJ “

**Molitva za obitelj prigodom pohoda pape Benedikta XVI.
Povodom Nacionalnoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji
i pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj (4.-5. lipnja 2011.)**

Gospodine Bože, izvore života i ljubavi,
blagoslivljamo te i zahvaljujemo ti što si
darom svoga Sina posvetio zajedništvo obitelji.
Radujući se dolasku pape Benedikta
u našu hrvatsku domovinu, povjeravamo ti:
roditelje i djecu, djedove i bake, mladiće i djevojke.

Molimo te da našim obiteljima daješ snagu
za velikodušno prihvaćanje dara života.
Obiteljske domove ispuni svojim Duhom,
da budu mjesta molitve i kršćanskih kreposti,
uzajamnoga poštivanja, nesebičnosti i opraštanja,
te osjetljivosti za potrebe bližnjih.
Po Kristu Gospodinu našem! Amen.

2. Motivacija

- Obiteljsko stablo

Dijelim učenicima radne listiće A3 veličine (Prilog 1) koji će nas nakon molitve uvesti u današnju temu.

Usmeno, kroz razgovor, proučavamo listić. Opisujemo ga. Primjećujemo da se na njemu nalazi stablo unutar kojeg su ostavljeni prazni prostori za imena osoba iz njihove obitelji.

Zamolim učenike da popune listiće odgovarajućim imenima. (Ako neko ime ne znaju, mogu prostor ostaviti prazan. Ako nema dovoljno mjesta u krošnji za sve članove obitelji, mogu ih i upisati bilo gdje u krošnji.)

Usmeno iznosimo rezultate.

Lijepimo listiće u vjeronaučne bilježnice, a mjesto predviđeno za naslov još je uvijek prazno.

Listić mogu za domaću zadaću obojiti bojama kojim žele.

- Dinamika obitelji

Dok su učenici ispisivali imena članova obitelji na svoje listiće, ja sam na ploči ostavila na vrhu mjesto predviđeno za naslov. Na lijevom dijelu ploče nacrtala sam kredama u boji stablo s krošnjom podjeljenom na 3 kata. (Prilog 2). Učenicima sam podijelila samoljepive listiće (post-it) u obliku jabuke koje će nakon što ih popune samoljepive zalijepiti na suhu ploču u katove krošnjinog stabla.

1. - 4. razred osnovne škole

■ Ovaj dio motivacije može se izvesti na ljepljivim papirićima koji su i kvadratičastog oblika, na njma se mogu po želji iscrtati plodovi jabuke ili nekog drugog voća kako bi se postigao isti efekt kao s listićima u obliku jabuke.

■ Mogu se koristiti i listići koji nisu ljepljivi, koji će se na ploču pričvrstiti magnetima ili selotejpom.

■ Također, mogu se koristiti i krede u boji, pa bi učenici prilikom iznošenja rezultata dolazili pred ploču i zapisivali u određeni dio krošnje svoja zapažanja.

Svim učenicima postavljam pitanja. Nakon svakog pitanja ostavljam malo vremena kako bi učenici svoje odgovore napisali na ljepljive listiće. Ako bi im bilo teško samostalno, radili bi to svi zajedno dogovarajući se koje bi pojmove upisali na listiće i zalijepili na ploču u krošnju drveta.

Listiće s odgovorima vezanim uz djecu učenici bi po želji došli pred ploču i zalijepili u gornji dio krošnje, na prvom katu kod pojma "djeca". Listiće s odgovorima koji se tiču roditelja zalijepili bi u središnji dio krošnje kod pojma "roditelji". I odgovore koji se tiču baka i djedova u donji dio krošnje.

Listići se mogu lijepiti, jedan po jedan, nakon svakog postavljenog pitanja ili na kraju svih postavljenih pitanja, svi odjednom.

Odgovore iz 7. pitanja lijepimo po cijeloj krošnji neovisno o „katovima“ jer to svi u obitelji činimo.

Ispunili ste svoje krošnje imenima članova vaših obitelji. Zanima me što sve u obitelji činimo sami, a što zajedno. U tome će nam pomoći ovo stablo nacrtano na ploči.

1. Što djeca rade u obitelji?

Igra, pomaganje roditeljima i bakama i djedovima...

2. Koje su odgovornosti djece?

Redovito učenje, pomaganje roditeljima oko lakših kućanskih poslova, pomaganje bakama i djedovima osobito u nemoćnosti, kulturno ponašanje...

3. Koja je uloga roditelja u obitelji?

Brižnost, zarađivanje novca za svakodnevne potrebe, odgoj djece, pomaganje, kuhanje...

4. Koje bi vrjednote svaki roditelj trebao imati?

Ljubav, nježnost, odgovornost, pravednost, iskrenost, vjernost...

5. Što najčešće rade bake i djedovi?

Čuvaju unuke, pomažu roditeljima u odgoju djece, idu u crkvu...

6. Što nas baka i djedove često nauče?

Kako moliti prve molitve, kako se ponašati za stolom ili u crkvi, kao činiti dobra djela, pružaju nam primjer svojim ponašanjem i životom...

7. Što u obitelji radimo svi zajedno?

Jedemo, igramo se, razgovaramo, šetamo, odlazimo na putovanja, radujemo se, molimo, odlazimo na svetu misu, pjevamo, svadimo se, mirimo se, družimo se, izmjenjujemo dragosti i osjećaje, kuhamo, čistimo, učimo, pomažemo si, razgovaramo, slavimo sakramente...

3. Najava teme

Odlično ste popunili krošnju stabla nacrtanog na ploči. Dobro ste uočili da zajedno molimo, odlazimo u crkvu, slavimo sakramente. To je vrlo bitno, jer ne samo da je to zajedničko vašim obiteljima kod kuće, nego je to zajedničko svim obiteljima u cijelom razredu. Ima li netko ideju kako bi onda sve naše obitelji mogli nazvati?

Kršćanske obitelji, vjerničke obitelji...

Ispisujem naslov na ploču, a učenici na listić koji je već zalijepljen u vjeronaučnoj bilježnici (Prilog 1) iznad krošnje

KRŠĆANSKA OBITELJ

Danas ćemo se, dakle, prisjetiti i naučiti što nam Isus govori o obitelji, ponovit ćemo i sve njezine važnosti te pokušati odrediti koje su dužnosti djece, a koje roditelja u obitelji.

4. Prvi susret s biblijskim citatima

Na ploču, desno od stabla, postavljam pet A4 papira na kojima su ispisani slijedeći biblijski odlomci.

Papiri mogu biti pričvršćeni magnetima, selotejpom ili jednostavno ispisani kredom i uokvireni. Interpretativno čitam odlomke.

"Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze."
Mt 5, 13-16

"Vi ste svjetlost svijeta. Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima."
Mt 5, 14, 16

"Neka dom bude mjesto molitve, kršćanskih kreposti, poštivanja, nesebičnosti i opraštanja, te osjetljivosti za potrebe bližnjih."
Iz uvodne molitve

"Slušajte svoje roditelje u Gospodinu, jer to je pravedno. To je prva zapovijed s obećanjem da vam bude dobro na zemlji."
Ef 6, 1-3

"Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji."
4. Božja zapovijed

1. - 4. razred osnovne škole

5. Interpretacija u užem smislu

Započinjem razgovor postavljajući pitanja vezana uz biblijske odlomke.

Jesu li vam neke rečenice poznate?

Da.

Što nam Isus poručuje u ovim odlomcima? Što nas Isus uči?

Da budemo sol zemlje, svjetlost svijeta, da molimo u obitelji, da poštujemo i slušamo svoje roditelje...

Zašto Isus kaže da trebamo biti sol? Što sol daje jelu?

Dobar okus.

Što bi to značilo za ljude? Da ljudi trebaju biti dobrog okusa?

Ne, nego da ljudi, ako čine to što nas Isus uči, postaju bolji i tako popravljaju svijet...

A zašto Isus kaže da trebamo biti svjetlo? Čemu služi svjetlo?

Da vidimo jedni druge, da uočavamo razlike, da poštujemo prometne znakove, da znamo kuda koračati, da možemo učiti i pisati...

Što bi to onda značilo za ljude? Da oni trebaju svijetliti kao svjetlo?

Ne, nego da naša dobra djela budu vidljiva i prepoznatljiva svima da nas mogu slijediti u njima kao što mi slijedimo Isusa...

Što nas još uči kao kršćansku obitelj?

Da trebamo zajedno u obitelji moliti, poštivati se, ljubiti, opraštati...

Zaključujemo:

Isus nas uči:

Slušajte i poštujte svoje roditelje u Gospodinu, da vam bude dobro na zemlji.

Ispisujem na ploču ovu rečenicu ispod biblijskih odlomaka, a vjeroučenici u svoje bilježnice.

6. Sinteza

a) za 1. i 2. razred

Učenici prvog i drugog razreda dobivaju radni listić (Prilog 3) naslova „Što nas Isus uči?“ veličine A5 tako da mogu na kraju biti zalijepljeni u učeničke bilježnice.

Učenici sami rješavaju listić. Kad su gotovi provjeravamo usmeno zadatke.

b) za 3. i 4. razred

Učenici trećeg i četvrtog razreda dobivaju radni listić (Prilog 4) naslova „Što nas Isus uči?“ veličine A3 tako da mogu na kraju biti zalijepljeni u učeničke bilježnice.

Ovaj prilog sadrži više zadataka, na satu može biti izabran jedan ili nekoliko zadataka, a ovisno o raspoloživom vremenu mogli i svi.

7. Aktualizacija

U jednom kutu učionice biti će spojena 2 školska stola, preko kojih je bijelo platno ili bijeli hamer. Platno/hamer podijeljen je u tri stupca, a svaki stupac ima svoj pojam (osjećaji, zaduženja, želje). To će biti naš „obiteljski stol“. (Prilog 5)

Učenicima je dopušteno ustati iz školskih klupa i okupiti se oko „obiteljskog stola“. Na stolu se nalazi jedan marker (u nedostatku vremena ili kod velikog broja učenika može se koristiti nekoliko markera) kojim će svaki učenik imati priliku napisati na platno/hamer kako se u obitelji osjeća, koja su mu zaduženja ili što bi želio u obitelji raditi. (Jedan marker predložen je zato da učenici ne gube pažnju i da se međusobno slušaju kako se isti pojmovi ne bi previše ponavljali u stupcu s osjećajima učenici mogu svoje osjećaje izraziti i simbolima.)

Zamislit ćemo da je to platno/hamer stolnjak za nedjeljni ručak kojeg bi svatko od nas želio ponijeti svojoj kući.

Platno/hamer možemo izložiti u školskom hodniku na panou da ga svi roditelji vide kad posjete školu.

Pretpostavljam da će većina pojmova koje su danas čuli na satu biti ispisani i na platnu. Neki od mogućih:

Ljubav, molitva, zajedništvo, župa, crkva, Isus, sigurnost, razgovor, igra, druženje, poštovanje, pomaganje, zahvalnost, darivanje, pristojnost, obitelj, sveta misa, nježnost... Ukoliko pojmovi ne bi bili dovoljno dorečeni, kao na primjer „dobro“, „lijepo“, pomažem učenicima usmeno da se što konkretnije i preciznije izraze.

8. Molitveni završetak

Minutu prije kraja sata, okupljeni oko „obiteljskog stola“ činimo znak križa i molimo drugi dio Molitve za obitelj prigodom pohoda pape Benedikta XVI.:

Gospodine Bože, izvore života i ljubavi,
Sve nas ispuni životnom radošću,
da te svjedočimo u ljepoti otajstva Crkve, i da ti
- po uzoru i zagovoru Blažene Djevice Marije i sv. Josipa -
služimo u vjernosti i istini, zajedno u Kristu,
koji s tobom u Duhu Svetome živi i kraljuje
u vijeke vjekova. Amen.

9. Domaća zadaća

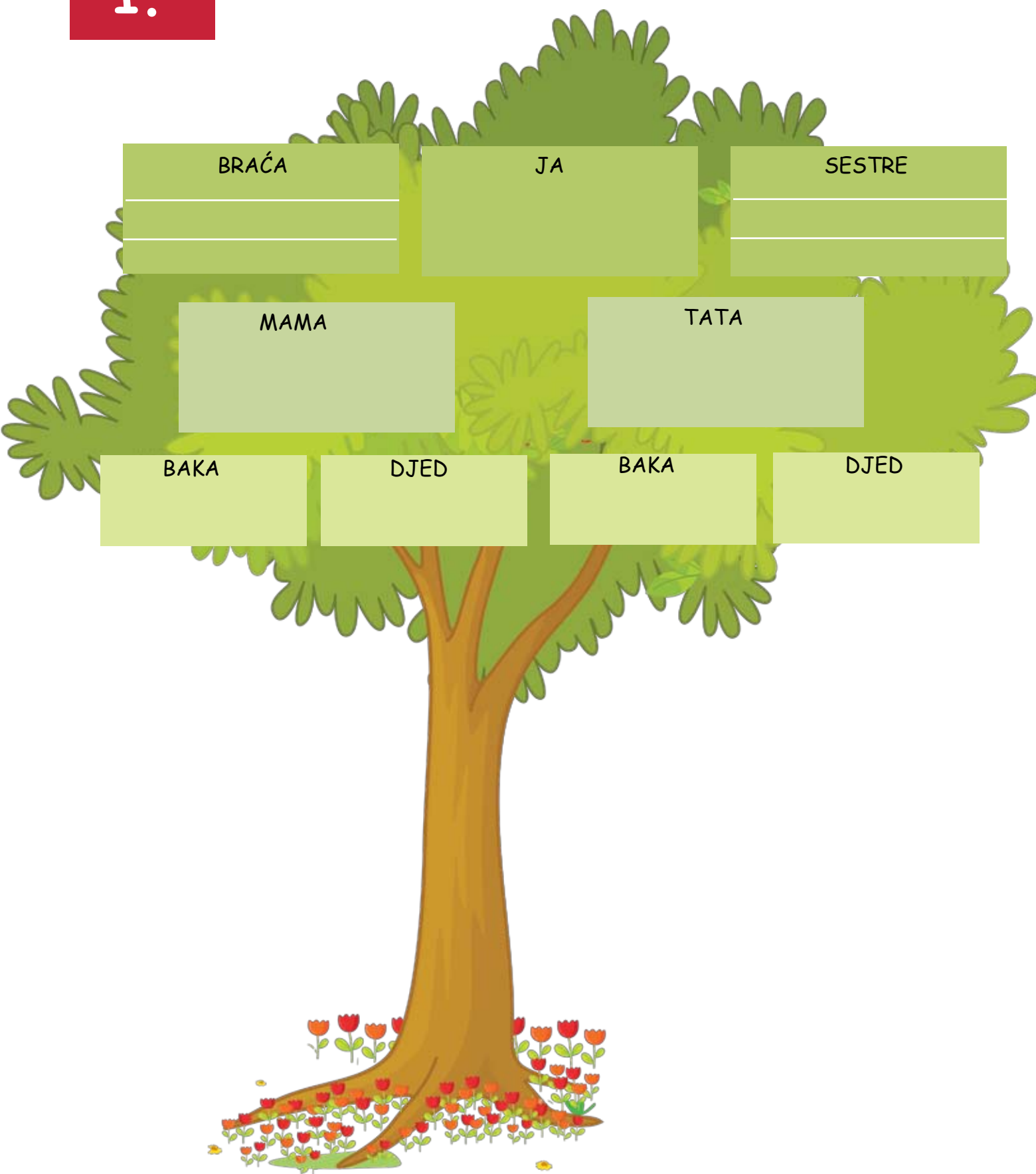
Učenici neka u nekoliko rečenica napišu na što su u svojoj obitelji osobito ponosni.

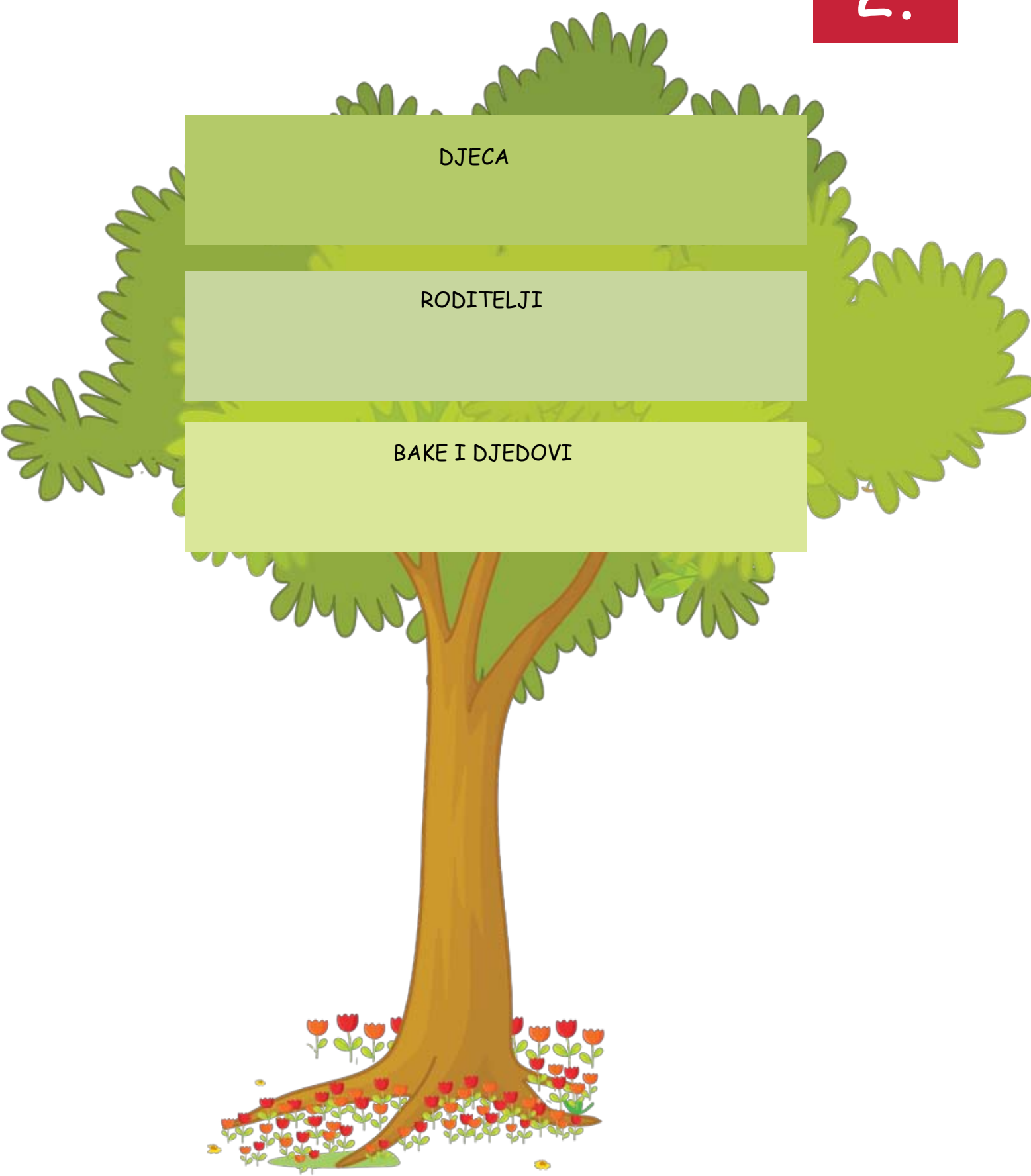
Učenici neka dovrše likovne radove kod kuće, i vrate ih u školu kako bi ih vjeroučitelj mogao prikupiti i poslati poštom ili fotografirati i poslati mailom na adresu...

Također dobivene stolnjake na platnu/hameru fotografirati i poslati.

Prilog 1.

kršćanska obitelj

DJECA

RODITELJI

BAKE I DJEDOVI

ŠTO NAS ISUS UČI?

1. PREKRIŽITE CRVENOM BOJICOM (X) ONE OBLAKE ZA KOJE SMATRATE DA NE GOVORE O TOME ŠTO NAS ISUS UČI.

ODGOVORITE NA PITANJE.

ŠTO BIH JA HTIO JOŠ NAUČITI OD ISUSA?

RADNI LISTIĆ ZALIJEPITE U BILJEŽNICU I OBOJITE OBLAKE KOJI NISU PREKRIŽENI.

ZA DOMAĆU ZADAĆU NA BIJELOM A4 PAPIRU, KOJI ĆE VAM DATI VJROUČITELJ, NACRTAJTE ŠTO NAJVIŠE VOLITE RADITI ZAJEDNO U SVOJOJ OBITELJI.

ŠTO NAS ISUS UČI?

1. Dovršite rečenice:

Ja sam kao sol zemlje kada... _____

Ja sam kao svjetlo svijeta kada... _____

Moja obitelj je kao sol zemlje kada... _____

Moja obitelj je kao svjetlo svijeta kada... _____

2. Pronađite u svakoj rečenici pojmove koji su krivo napisani, prekrižite ih i na crtu kraj rečenice ispišite odgovarajući pojam koji ćete pronaći među ovim ponuđenim:

betlehemske, sol, pomagati, vjeri, skromni, brinuti,
zajedništvu, poslušan, dijeliti, Josip, molimo

Svetu obitelj čine Marija, Ivan i Isus. _____(Josip)

Isus se rodio u skromnosti nazaretske štalice. _____ (Betlehemske)

Isusovi roditelji bili su vrlo bogati. _____(skromni)

Isus je svojim roditeljima bio neposlušan. _____ (poslušan)

Isusa su odgajali u mržnji. _____ (vjeri)

Učili su ga razbojništvu. _____ (zajedništvu)

Isus nas uči da budemo kao pijesak zemlje. _____ (sol)

Isus nas uči da se u obitelji zajedno svađamo. _____ (molimo)

Isus nas uči da roditelji trebaju žaliti za svoju djecu. _____ (brinuti)

Isus nas uči da trebamo lagati svojim bakama i djedovima. _____
(pomagati)

Isus nas uči da trebamo ljenčariti. _____(dijeliti)

3. Zaokružite točne pojmove:

Isus nas uči da u kršćanskoj obitelji treba biti:

tučnjave	pomaganja	nježnosti	laži
	brižnosti	zajedništva	molitve
ljubavi	lijenosti	oholosti	ljubomore
	neumjerenosti	dijeljenja	poslušnosti
Provociranja	nepristojnosti	psovanja	razgovora
	vjernosti	pobožnosti	poštovanja
ogovaranja	krađe	svađe	mira
	opraštanja	povezanosti	igre
smijeha	zagrljaja	poniznosti	radosti

4. Radni listić zalijepite u bilježnicu.

Za domaću zadaću, na bijelom A4 papiru koji će vam dati vjeroučitelj, nacrtajte što najviše volite raditi zajedno u svojoj obitelji.

OBITELJSKI STOL

OSJEĆAJI

U svojoj se obitelji
osjećam

ZADUŽENJA

Moja zaduženja
u obitelji su

ŽELJE

Moje želje
u obitelji su